

SVIATSKO VALAVIČIŲ DVARO SODYBA

Sviatsko Valavičių dvaro sodyba (XVIII a. pab.). XVI–XX a. pr. Sviatskas išliko vienu savininkų rankose – priklausė garsiai LDK Valavičių giminei. XVIII a. pabaigoje (1779) Valavičiai savo valdoje pasistatė naujus rūmus pagal italo architekto Giuseppe de Sacco projektą (įskaitant ir visą rūmų įrangą – židinius, duris, baldus ir kt.).

Sviatsko rūmai. Fasadas (*Наша Ніва*)

Sviatsko rūmai (*Белорусские новости*)

Tai vėlyvojo baroko su ankstyvojo klasicizmo elementais rezidencinis pastatas. Rūmų kompleksą sudaro pagrindinis dviejų aukštų pastatas ir su juo pusapskritimėm arkadų pavidalo galerijomis jungiami du šoniniai fligeliai. Pagrindinis rūmų korpusas dengtas mansardiniu stogu, pagrindinio kiemo fasade trys rizalitai - dominuoja rizalitas su keturiomis kolonomis ir trikampi frontonu pastato centre ir du pastato galuose su pusapskritimiais frontonais, fasade iš parko pusės – penkiabriaunis rizalitas centre. Rūmų anfiladinis išplanavimas XX a. pakeistas. Pagrindiniame korpuse gerai išlikusios atskiros patalpos ir autentiški dekoru (freskos) bei įrangos elementai (krosnys, židiniai). Freskų autoriai T. Mankovskis ir P. Smuglevičius. Centrinės rūmų dalies pirmame aukšte vestibulis su trijų maršų laiptais, antrame –

paradinė aštuoniabriaunio plano salė su kolonomis; šoninėse pastato dalyse mažesnės salės bei kabinetai. Šoniniai fligeliai pastatyti kiek vėliau.

Paradinė salė antrame aukšte (Глобус Беларусі)

Rūmus supa 12 ha peizažinis parkas su tvenkiniais ir kanalais.

Parko teritorija (Глобус Беларусі)

Taip pat ansamblio teritorijoje išliko keletas ūkinių pastatų, neogotikinė koplyčia.

Ūkinis pastatas (Глобус Беларусі)

Neogotikinė Sviatsko dvaro sodybos koplyčia (*Глобус Беларусі*)

Neogotikinė Sviatsko dvaro sodybos koplyčia (1889) pastatyta pagrindinio kiemo dešiniajame kampe. Pastaruoju metu koplyčia veikė kaip sanatorijos koplytėlė.

Sviatsko dvaro sodyba stipriai nukentėjo I Pasaulinio karo metu ir po jo atiteko Humaneckių giminei. Apie 1930 m. rūmai perėjo Lenkijos sveikatos apsaugos ministerijos žinion. II Pasaulinio karo metu rūmai nenukentėjo. Iki pastarojo meto komplekse veikė sanatorija. Architektūrinis ansamblis paskutinį kartą iš pagrindų remontuotas XX a. 4 deš. 2008 m. pabaigoje apgailėtinos būklės rūmams buvo ieškoma naujų šeimininkų. Turėjo įvykti aukcionas, tačiau rūmai neparduoti, o perduoti Nacionaliniam bankui, kuris įsipareigojo šį paminklą rekonstruoti (ateityje čia turėtų atsirasti viešbutis, kavinė, konferencijų salė).

Taip pat žr.:

- Святск // *Глобус Беларусі* (<http://www.globus.tut.by/svyatsk/index.htm>)
- в. Свѣяцк // *Radzima.org* (http://www.radzima.org/pub/miesta.php?lang=by&miesta_id1=hrhrsvia)
- Экскурсия в умирающий дворец в Святске - наш Несвиж // *Белорусские новости* (<http://s13.ru/archives/3743>)